

מיכתבים

בשי"ש טו"ב

עוד על ראשית יבנות (מיכתבים), העולם הזה 18.2.88 והלאה.

אנחנו, בני תימן, הקדמנו את צה"ל ואצל אבותינו היו ראשית יבנות לחס-חוק. חוים עיסקיים הם היו סוגרים בכי"ו (בשם ה' נעשה ונצליח) איגרות-ברכה — בתש"ר (ת"ר) סוף שנים רבות ומועדים טובים) ועל קרובים ש' הגיעו לפתלחם, היו מודיעים בלשון נקייה — עספ"א (עד סוף פרוטה אחרונה), וכמינהגם, הריני חותם, בשי"ש טו"ב (בשים שלום, טובה וברכה). אברהם בלב, ירושלים

איזה טאון של ג'ורג' (2)

על מיקומה של עיר-הולדתם של שני אמריקאים (לילות ישראל), העולם הזה 15.2.89 והלאה. אולי השניים האלה, בעלה של אלנה גור ושירלי מקליין, בכלל לא נולדו בג'ורג' טאון אמריקאית, אולי הם בכלל לא נולדו באחת מ-21

"אנחנו, בני-תימן, הקדמנו את צה"ל ולאבותינו היו ראשית יבנות לחס-חוק!"

הערים הנושאות שם זה ברחבי ארצות-הברית, אולי הם נולדו דווקא באחת מהג'ורג' טאונים הרבות הפזורות על מפת-העולם, וכך לימים שה שמש לא היתה שוקעת על האימפריה הבריטית, שבראשה עמדו ב-200 השנים שקדמו לפירוקה כמה וכמה ג'ורג'ים.

אולי הם נולדו בג'ורג' טאון, כירת גיאנה, שכנתה המזרחית של ונצואלה או אולי בג'ורג' טאון, הנמל הגדול במאליווה, שהיום קוראים לו פנאנג, או, אולי, בג'ורג' טאון האפריקאית (בגאמ-ביה) או בג'ורג' טאון הקנדית או...

מיכל שולמן, תל-אביב

הנתרן של המדינה

עוד על הגדרות הלקוחות מן הטבלה המחזורית (מיכתבים לרותי), העו"לם הזה 1.2.89 והלאה.

אינני יכולה להחליט מי הוא הזרתן של המדינה — אולי זה אחד האישים שפניהם זורחות מנחת ברצע שהם מופיעים על המירקע הקטן. אבל אין לי כל בעייה להודיע לעם ישראל מיהו יסוד כימי חשוב לא פחות — הנתרן של המדינה. הנתרן של המדינה הוא הפקה של עיריית תל-אביב, הרושם לי, בממוצע, שלושה דוחות לשבוע. אני משוכנעת שיש לו, לפקח הזה, רק עיסוק אחד בחיים והוא לנתר אחריו ממקום למקום. אם אני שמה כרטיס-הנתיב שאוקפו פג בשעה 12 ואני מאחרת לצאת מבית-הפקה ומגיעה למכונת כ"ב 12:05 הרי הוא, הוד מעלתו הפקה, כבר נותר למקום ורשם לי רוח של 22 שקלים; ואם, בגלל הגשם, לא שמתי לב והצמדתי את כרטיס-החנייה לשימשה הרחוקה מן המדרכה, אפשר לסמוך עליו שהוא ינתר למכונת וירשום לי עוד רוח של 22 שקלים וכך הוא מנתר ממכונת למכונת ופולט את הדוחות שלו. נחמה וינר, תל-אביב

מיכתבים למערכת

העולם הזה שומר לעצמו את הזכות לערוך מיכתבי קוראים מסיבות לשוניות, מישי"טיות או טכניות.

כתובת המערכת

קוראים המבקשים לכתוב למערכת העולם הזה מבקשים לרשום בכתובת המערכת: רחוב גרודן 3, תל-אביב, מיקוד 63458. בשעת הצורך ניתן גם לשנות כתי"ל לפון 232262 (03) בסקסימיליה — 245242-3-972. מזוי 2009, ובטלסקם — RMYM IL 341667.

(המשך מעמוד 3)

באלג'יריה טרונספרו לא תושבי המקום מדוריי דורות, כתובותם של גנדי ושות' בארץ-ישראל, אלא דווקא המתיישבים החדשים יחסית — גן ליטני (סס' ימו') לא הכין שיעורי-בית. מיספר המוסלמים באלג'יריה, בעת נסיגת ה' צרפתים ממנה וקבלת עצמאותה, לא היה שלושה מיליון 1566 אף, כפי שליטני כתב, אלא היה הרבה יותר קרוב לתישעה מיליון ואני מניח שאילו היחס המיספרי בין ערביי ארץ-ישראל ליהודיה היה כמו בין המתיישבים הצרפתיים לאוכלוסיה המוסלמית באלג'יריה, בערך אחד לעשרה, היו פני הדברים אצלנו שונים לגמרי. יואל סריג, תל-אביב

תמימות-דעים

על מינוי אפשרי של נתן שצ'רנסקי לשגריר ישראל באו"ם (נתן החכם), "יומן אישי", העולם הזה 8.2.89. לקחתי פסקיזמן מהארץ ואני מתגוררת באי יווני נידה, עוסקת בכתבת ספר על חוויותי במי גור הערכי, אחרי שנות-עבודה רבות במרכזים קהילתיים ערביים.

ארבע מי יודע

על זהותן של ארבע הנשים המשמ"ות כיום כראשי-משלה (תמרו"ר ים", העולם הזה 8.3.89).

זה מתאים מאוד לספר, בשבוע שבו חל יום" האשה הבינלאומי, על הצלחותיה של אשה אחת, גרו הרלם ברונטלנר, ראש ממשלת נורבגיה. ויה יה מתאים עוד יותר לראש פגם מי הן שלוש הנשים האחרות המשמשות כיום כראשי-משלה. בכקשה: לפי הוותק בתפקיד — מרגרט תאצ'ר בכריטיניה; קוראסון אקינז כפיליפינים; ובנאויר כהוטו כפאקיסטאן. תמר עיריגל, חיפה

הוא לא רווק

על זיהוי של זוג אוהבים (אושר על המירקע", "רחל המרחלת", העולם הזה 1.3.89).

כמעט דרינג-דרנגתי למרחלת, אבל אני מס' תפקת במיכתב. כיצד היא חושבת שאפשר לג' לוח, "עלפי האושר שבפניו", שעה שהוא מופיע בטלוויזיה, את אישה-טלוויזיה הנשוי, שפגש, במיסגרת לימודית, בחורה צעירה ממנו בכמה שנים טובות?

הלא כל אלה המופיעים בטלוויזיה נראים כל כך מאושרים, כנראה משום שהם עושים שם ככל העולה על רוחם, שזה יכול להיות כל אחד מהם (כמוכן, להוציא את אנשי הטלוויזיה הרווקים). שלומית ברוחמו, רחובות

גם כא וגם ח'א

על התעתיק הנכון של שם מקום (נואיבה סיטי", העולם הזה 8.3.89).

תפסתי אתכם, אתם, שכל כך מקפידים על התעתיק הנכון של מילים ערביות, עד שאתם אפילו מבחינים בין שתי הח"תים המצויות בערבית (חא וח'א), נפלתם קורבן לשגיאה שהשתרשה בקירבנו זו 22 שנה — איות לא נכון של השם המקורי, הערכי, של נביעות שבסיני. כל מי שענינו בראשי יבחי, בוודאי, לפי ה' כתוב על תמרויה-הדרכים שהופיע בגליון האחרון של העולם הזה, כי שם המקום בערבית הוא נויבע ולא נואיבה. אורן גולן, עכו

ואכן, עובדה זו בדיוק צוייה בכתבה הרא' עווה שפורסמה על נואיבה.

קניא יני.

והיונפון פוסט ונידורק פ"ס) פירסם בעמד מאמרי-המערכת נאמר בחתימתי, תחת הכותרת "האשליה של תוכנית-השלום של שמיר".

זה לא היה מאמר חרש, אלא תמצית של שני מאמרים שהופיעו במדור הנון בשבועון זה — עם משוגע" (העולם הזה 21.12.88) ו-תרגיל שייקה" (העולם הזה 28.12.88).

לא היה צורך להזכיר זאת, אלמלא מצא הארץ לנכון לפרסם על כך ידיעה. ולא סתם ידיעה.

וכך נאמר, בחתימת בני לנדאו, כתב הארץ בלוס-אנג'לס: "אורי אבנרי, עורך העולם הזה, מעצב עולם-אשליות משלו במאמרי-התקפה מריר על תוכנית-השלום של ראשי-המשלה, יצחק שמיר, שהתפרסם שילשום בעמוד האופיאד של הלוס-אנג'לס פייס..."

(אופיאד הוא קיצור של אופיניון-אדיטוריאל, כלומר מאמרים של פרשנים המביעים ריעות ומאמרים ראשיים מטעם העיתון.)

יתכן שבני לנדאו יושב יותר מדי זמן בלוס-אנג'לס, ושהגיע ומנו לחזור לומנ"מה למולדת (אם וו עריץ המולדת שלו). אולי יתברר לו אז שדווקא הוא חי בעולם של אשליות.

הריעות שהובאו כאותו מאמר בעיתון האמריי קאי הן כיום נחלת חלק גדול של הציבור הישרי אלי. במאמר נאמר כי רעיון האוטונומיה הפך כריחה, אחרי חרדשי האינתיפאדה, וכי האופציה הירדנית ירדה מן הפרק. נאמר שאין מנוס ממש" ומתן עם אש"ף, שבעיקבותיו תקום מדינה פלאס טינית. נאמר כי במשאומתן זה יידונו בעיות כמו הגבולות, מעמד ירושלים, סידורי-ביטחון, בעיית הפליטים והיחסים בין מדינות ישראל ופלסטין. נאמר כי במשאומתן זה גם ייבחנו כוונותיו של יאסר ערפאת, ואם אינו כן, כפי שחוששים רבים, הדבר יתגלה במהרה.

כאשר העולם הזה העלה רעיונות אלה לפני 30 שנה ויותר, זה נראה כטירוף. כאשר העלינו אותם לפני 20 שנה, סברו רבים שהיה עולם של אשליות. כיום אמנם נטוש על כך ויכות חריף בארץ, אך הכל יודעים כבר שאשלייה היא לחשוב שאלה הן אשליות. התברר כי דווקא האוטונומיה והאופציה הירדנית הן אשליות.

האשליה של האשליה

אם יכבד אותנו לנדאו ויחזור מגלותו לא' רק, יתברר לו שיש עכשיו רוב לדיעה שצריכים להיברר עם אש"ף, והרוב הזה יודע שבסופו של דבר תקום מדינה פלסטינית. כמעט כל אנשי-המפתח במדינה מודים בכך בשיחות פרטיות. כמעט כל אנשי-הציונה בתחומי-התרבות דוגלים בכך. מחקר יוקרתי של המרכז למחקרים אסטר-ראטיוניים הגיש בעניין זה מסקנות נחרצות.

כל זה כתוב, אגב, בהארץ. אילו היה בני לנדאו קורא את עיתוננו, היו מתפזרות הרבה אשליות שנתרו בליבו בלוס-אנג'לס הרחוקה.

אגב, לא הבנתי את המילה "מירי" בדיעה שלו. מה זה "מאמרי-התקפה מריר"? מעולם לא האשימו אותי שאני אדם מריר. להיפך, עלי ועל העולם הזה נאמר ברר-כלל שאנחנו איפטימיים מדי.

או מניין המילה פשוט מאוד, זה תירגום מ' אנגלית, שבה יש למילה בהקשר זה משמעות של "קיצוני".

א.ס.א.פ.י.

עניין מישרדי-הגבייה עומד עתה ברומם של עולם.

כמה מן האחים אלפרון נעצרו באשמת סחיטה ועברות אחרות, שבוצעו במיסגרת פעולות-הגב' ייה שהלכו. שני בעלי מישרד אחר נעצרו בשבוע באשמה אחרת. כלבוסק הקדיש לנושא זה כתבת-תחקיר מעניינת ומועזת.

אולי היה כדאי להזכיר, בהקשר זה, שהיה זה העולם הזה שהעלה בפעם הראשונה את הנושא הזה על סדר-היום.

זה היה לפני חמישה חודשים. תחת הכותרת "הגבייה השחורה" הקדיש העולם הזה (31.8.88) שלושה עמודים לנושא זה, שעליו דיברו עד אז רק בלחש.

כאשר עלה הנושא ביישבת-המערכת שלנו, אכן היה ברור לנו כי אנחנו מתגרים באילי העולם

"העולם הזה" (31.8.88) החשיפה הראשונה

התחתון. זה לא הרתיע אותנו, כמוכן, הטלנו את החקירה על יוסי עירדור, וכעבור כמה שבועות התגבשה הכתבה כפי שפורסמה.

עד לאותו הרגע התייחסו הכל בסלחנות, ואולי אף באדישות, לתופעה זו. התייחסו אליה כאל רעה בלתי-נמנעת. רק כאשר חשף העולם הזה את הסכנה החמורה, הכרוכה בהתפשטות הנגע הזה, החלו לפתע המיסטרה ושאר המוסדות לפעול. בעיקבות הפעולה הזאת התעוררו גם כלי-התיק שורה.

גם בנושא זה מילא העולם הזה את תפקידו המסורתי: להעלות נושא על סדר-היום הציבורי, ולהכריח את הרשויות לפעול. גם יחסם של כלי-התיקשורת האחרים היה כהתאם למסורת. איש מהם לא הזכיר, כמוכן, שהעולם הזה הוא שפתח במערכה זו, ושהוא קיבל על עצמו את הסיכון שהיה כרוך בכך.

עולם אשליות

לוס-אנג'לס טיימס, אחד משלושת העיתונים החשובים ביותר בארצות-הברית ולצד